

Luxembourg, 27. junij 2023
(OR. en)

11084/23

SUSTDEV 100
ONU 43
ENV 751
DEVGEN 131
AG 64

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	27. junij 2023
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	10629/23 + ADD 1
Zadeva:	EU na polovici obdobja izvajanja Agende 2030: usmerjanje preobrazbenih sprememb in pospeševanje napredka na vseh ravneh – sklepi Sveta (27. junij 2023)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o EU na polovici obdobja izvajanja Agende 2030, ki jih je Svet odobril na 3962. seji 27. junija 2023.

**EU na polovici obdobja izvajanja Agende 2030:
usmerjanje preobrazbenih sprememb in pospeševanje napredka na vseh ravneh**

Sklepi Sveta

SVET EVROPSKE UNIJE –

1. *PONOVNO POTRJUJE*, da Evropska unija (EU) in njene države članice odločno podpirajo Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in v njej določene cilje trajnostnega razvoja kot naš skupni načrt za trajnostno prihodnost. *OPOZARJA* na svoje sklepe iz junija 2017, aprila 2019, decembra 2019 in junija 2021, sklepe Evropskega sveta iz oktobra 2018 ter ključna politična sporočila za politični forum na visoki ravni o trajnostnem razvoju leta 2023 ter *PONOVNO POTRJUJE* zaveze iz teh dokumentov.
2. *POUDARJA*, da so mir, varnost in spoštovanje mednarodnega prava, vključno z mednarodnim pravom na področju človekovih pravic, predpogoj za trajnostni razvoj v skladu s celovito, nedeljivo in medsebojno povezano naravo Agende 2030, kot je zapisano v cilju trajnostnega razvoja št. 16. *PONOVNO POUDARJA*, da odločno obsoja nezakonito, neizzvano in neupravičeno agresijo Rusije proti Ukrajini, ki je očitna kršitev mednarodnega prava, vključno z Ustanovno listino ZN; *PONOVNO POTRJUJE* solidarnost z Ukrajino in ukrajinskim ljudstvom ter *PODPIRA* poziv generalnega sekretarja ZN Rusiji, naj konča agresijo.
3. *UGOTAVLJA*, da letos preteče prva polovica obdobja izvajanja Agende 2030, in *IZRAŽA ZASKRBLJENOST* zaradi ugotovitev iz poročila generalnega sekretarja ZN o napredku pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, ki potrjujejo, da so se dosedanja svetovna prizadevanja izkazala za nezadostna. *POUDARJA*, da običajni ukrepi ne bodo zadostovali ter da so potrebni revolucionarni preobrazbeni ukrepi, ki temeljijo na dokazih, ter izboljšanje odpornosti na prihodnje krize. *PRIZNAVA*, da je treba okrepiti prizadevanja, in *POZIVA* mednarodno skupnost, naj pospeši napredek ter izpolni skupne zaveze in ukrepe na globalni ravni.

PRED VRHOM O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA SVET EVROPSKE UNIJE

4. *UGOTAVLJA*, da se svet sooča z vse večjimi geopolitičnimi napetostmi. *PONOVNO IZRAŽA* odločno podporo močnemu in na pravilih temelječemu multilateralizmu, v središču katerega so Združeni narodi. V zvezi s tem *POZDRAVLJA* priložnost, ki jo nudijo vrh o ciljih trajnostnega razvoja in druga srečanja na visoki ravni, da bi ustvarili zagon, ki je potreben za izboljšanje večstranskega sistema in pospešitev napredka pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja. V zvezi s tem *POZIVA* k sodelovanju na visoki ravni na vrhu o ciljih trajnostnega razvoja.
5. *PRIZNAVA* ključno vlogo znanosti pri ocenjevanju stanja izvajanja Agende 2030 in vlogo, ki jo ima znanost pri opredeljevanju ključnih na dokazih temelječih rešitev. *POZIVA*, naj se posebna pozornost nameni Poročilu o globalnem trajnostnem razvoju za leto 2023 in priporočilom, ki so v njem opredeljena kot ključna za preobrazbene spremembe, potrebne za doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Zlasti *POZIVA* Komisijo, naj jih v celoti upošteva v zadevnih postopkih načrtovanja politik.
6. *POUDARJA*, da je v skladu z akcijsko agendo iz Adis Abebe nujno treba povečati mobilizacijo finančnih sredstev iz vseh virov, kot so javno in zasebno domače financiranje ter mednarodni viri. *POUDARJA*, da je ključnega pomena izboljšanje sedanjih finančnih tokov in odprava ovir za morebitne tokove, da bi države v razvoju, zlasti tiste, ki so v nestabilnih razmerah in so zelo ranljive, dosegle cilje trajnostnega razvoja.
7. *IZRAŽA* podporo reformi mednarodne finančne strukture, ki zagotavlja podporo najranljivejšim in hkrati zaščito svetovnih javnih dobrin. *PRIZNAVA* zagon, ki ga prinašajo različne pobude, kot so agenda iz Bridgetowna, načrt generalnega sekretarja ZN za spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja in vrh o novem finančnem paktu v Parizu, ki lahko pomembno prispevajo k vrhu o ciljih trajnostnega razvoja, dialogu na visoki ravni o financiranju za razvoj, letnim srečanjem Skupine Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada ter konferenci COP 28.

8. *POZDRAVLJA* poziv, namenjen vsem deležnikom mednarodnih finančnih institucij, naj reformirajo prakse in prednostne naloge multilateralnih razvojnih bank, da bi se sistematično odzivali na svetovne izzive, hkrati pa se še naprej osredotočali na zmanjševanje revščine in skupno blaginjo. Poleg tega *POZDRAVLJA* poziv k usklajevanju vseh finančnih tokov z zaščito svetovnih javnih dobrin, vključno s podnebno nevtralnimi in proti podnebnim spremembam odpornimi razvojnimi potmi, v skladu s Pariškim sporazumom, in z namenom doseganja ciljev trajnostnega razvoja; hkrati *SPODBUJA* multilateralne razvojne banke, naj okrepijo tehnično strokovno znanje, instrumente in strukturo spodbud, ki jih ponujajo državam v razvoju, da bi med drugim pripravile projekte za energetski prehod, ki bodo privabili domače in tuje zasebne vlagatelje.
9. *PRIZNAVA* ključno vlogo mednarodnega sodelovanja in dejstvo, da uradna razvojna pomoč ostaja glavni vir financiranja za doseganje napredka pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. *OPOZARJA*, da EU in njene države članice ostajajo največje donatorke uradne razvojne pomoči na svetu, in *PONOVNO POTRJUJE* skupno zavezo EU, da bo zagotovila 0,7 % bruto nacionalnega dohodka (BND) za uradno razvojno pomoč.
10. *POUDARJA*, da bo strategija Global Gateway neposredno prispevala k izvajanju vrste medsebojno povezanih ciljev trajnostnega razvoja, saj predstavlja predlog in učinkovit prispevek EU h krepitvi sredstev za izvajanje in oživitvi svetovnega partnerstva s spodbujanjem pametnih naložb v kakovostno infrastrukturo, ob spoštovanju najvišjih socialnih in okoljskih standardov ter v skladu z interesi in vrednotami EU: pravno državo, človekovimi pravicami ter mednarodnimi normami in standardi.
11. *PONOVNO POUDARJA* svojo podporo razvojni reformi Združenih narodov in *POUDARJA*, da je treba nadaljevati politične dialoge na visoki ravni med ZN in EU, da bi izboljšali sodelovanje, usklajevanje in učinkovitost njunih ukrepov in prizadevanj.
12. *POZDRAVLJA* poročilo generalnega sekretarja ZN „Naša skupna agenda“ (OCA) in poročilo svetovalnega odbora na visoki ravni o učinkovitem multilateralizmu (HLAB).

13. Da bi zagotovili čim večji napredek pri uresničevanju Agende 2030, *POZIVA* sekretariat ZN, naj pri nadaljnjem ukrepanju na podlagi poročila „Naša skupna agenda“, gradi na spoznanjih in priporočilih iz Poročila o globalnem trajnostnem razvoju, vključno s priporočili svetovalnega odbora na visoki ravni o učinkovitem multilateralizmu. Nadalje *POZIVA* sekretariat ZN, naj v zvezi s tem vzdržuje stalen dialog z državami članicami ZN.

V ZVEZI Z REDNIMI PREGLEDI V OKVIRU POLITIČNEGA FORUMA NA VISOKI RAVNI SVET EVROPSKE UNIJE

14. *POUDARJA* pomen poštenih, vključujočih, na dokazih temelječih ter v ukrepe in v prihodnost usmerjenih pregledov izvajanja Agende 2030. EU, ki je vodilni akter pri izvajanju, ima pri tem pomembno vlogo.
15. V zvezi s tem *POZDRAVLJA* dejstvo, da je Komisija sprejela prvi prostovoljni pregled EU o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja, ki bo predstavljen julija 2023 na forumu na visoki ravni za trajnostni razvoj. Komisijo *SPODBUJA*, naj uporabi prostovoljni pregled EU kot sredstvo za ozaveščanje in nadaljnjo krepitev izvajanja na regionalni, nacionalni in lokalni ravni.
16. *UGOTAVLJA*, da je prostovoljni pregled EU predvsem postopek poročanja za oceno dosedanjih dosežkov ter opredelitev izzivov in vrzeli, ter *POUDARJA*, da je nujno potreben nadaljnji napredek v zvezi s celostnim, strateškim, ambicioznim in celovitim pristopom EU k izvajanju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030 in pozneje. *PONOVNO POZIVA* k celoviti strategiji izvajanja. To bi moralo biti podlaga za prihodnje sestave Komisije, zlasti za naslednjo v obdobju 2024–2029, in jim omogočiti, da čim prej nadaljujejo z izvajanjem ciljev trajnostnega razvoja na vseh ravneh z osredotočanjem na vrzeli ter obravnavanjem medsebojnih povezav, sinergij in kompromisov v duhu Agende 2030.
17. V okviru teh prizadevanj *POZDRAVLJA* strateški prostovoljni pregled zavez in ciljev EU za napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, vključno s količinsko opredeljenimi in časovno omejenimi cilji za leto 2030, ki ga bo pripravila EU, ter smernic o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za napredek pri izvajanju Agende 2030, zlasti v pričakovanju političnih prednostnih nalog naslednjih sestav Komisije. Vendar *SPODBUJA* Komisijo, naj jasneje opredeli, v kolikšni meri obstoječe zaveze in cilji EU zadostujejo za izvajanje Agende trajnostnega razvoja do leta 2030 na ravni EU. *UGOTAVLJA*, da bi lahko bila celovita strategija izvajanja priložnost za takšno opredelitev.

18. *POZIVA* Komisijo, naj predstavi nov prostovoljni pregled notranjega in zunanjega izvajanja ciljev trajnostnega razvoja v EU vsaj vsaka štiri leta in najpozneje pred naslednjim vrhom o ciljih trajnostnega razvoja. Pri tem jo *POZIVA*, naj ob dejavnem sodelovanju Sveta in v tesnem posvetovanju s ključnimi deležniki in Evropskim parlamentom ter v skladu s smernicami ZN vzpostavi pravočasen, odprt in pregleden participativen proces na več ravneh za pripravo naslednjega prostovoljnega pregleda EU. *POZDRAVLJA* dejstvo, da prostovoljni pregled EU vsebuje v prihodnost usmerjene elemente, vendar *POUDARJA*, da bi bilo treba okrepiti vlogo prihodnjih zadevnih pregledov EU kot v prihodnost usmerjenih političnih projektov in orodja za predvidevanje izvajanja preobrazbenih politik.
19. Ponovno *POUDARJA*, da je EU trdno zavezana skladnosti politik za trajnostni razvoj v skladu s priporočili ministrov OECD iz leta 2019. V zvezi s tem *POZIVA* k nadaljnjemu razvoju prihodnjih prostovoljnih pregledov EU, da bodo zagotavljali celovitejšo in bolj kritično oceno dosežkov in pomanjkljivosti glede usklajenosti politik pri notranjem in zunanjem delovanju EU, vključno z morebitnimi sinergijami in kompromisi, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti učinkom na partnerske države.
20. V zvezi s tem *POZIVA* Eurostat, naj vključi okrepljeno analizo učinkov prelivanja notranjih in zunanjih politik, vključno z medsebojnimi povezavami med različnimi cilji trajnostnega razvoja ter učinki nacionalnih ukrepov v partnerskih državah, kot je predvideno v cilju trajnostnega razvoja 17.14. Nadalje *SPODBUJA* Eurostat, naj v svojem letnem poročilu posebno pozornost nameni učinku politik EU na ključne preobrazbene spremembe, navedene v Poročilu o globalnem trajnostnem razvoju za leto 2023.
21. *PONOVNO POUDARJA* pomen vključujočih in preglednih postopkov pregleda v skladu s splošnim načelom, da nihče ne sme biti zapostavljen in da je treba uravnotežiti tri razsežnosti trajnostnega razvoja: ekonomsko, socialno in okoljsko. V zvezi s tem *POZDRAVLJA* posvetovanja, ki jih je Komisija opravila s Svetom in deležniki pri pripravi uredbe EU o prostovoljnem poročanju, vendar *ŽELI*, ob upoštevanju institucionalnih vlog in pooblastil, okrepljenih prizadevanj in večje preglednosti, da se zagotovi, da bodo rezultati posvetovanj z deležniki dobro upoštevani v prihodnjih pregledih.

ZA OKREPITEV DELA IN DIALOGA MED SVETOM IN KOMISIJO SVET EVROPSKE UNIJE

22. Glede na ključni pomen naslednjih sedmih let *POUDARJA*, da je treba redno krepiti interakcijo in sodelovanje med Komisijo, vključno z Eurostatom, in Svetom ter Evropskim parlamentom, Evropsko službo za zunanje delovanje, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim odborom regij, da bi pospešili skupno izvajanje ciljev trajnostnega razvoja na ravni EU.
23. Na podlagi rednega strukturiranega dialoga s Komisijo v okviru Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje *SE* nadalje *ZAVEZUJE*, da bo preučil načine, kako najbolje vzpostaviti strukturirano letno delovno obdobje o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v Svetu, začnši z objavo letnega delovnega programa Komisije. *PREDLAGA* pilotno leto, ki se začne z objavo letnega delovnega programa Komisije za leto 2024.
24. *SE ZAVEZUJE*, da bo na podlagi letnega poročila Eurostata pripravil pisno priporočilo Komisiji za zagotovitev usklajenega nadaljnjega ukrepanja glede na cilje trajnostnega razvoja, v katerem bodo navedeni zmerni ali negativni trendi, ki jih je treba upoštevati pri pripravi letnega delovnega programa Komisije. Ponovno *POTRJUJE* svojo zavezo pospešitvi izvajanja Agende 2030 iz zadnje skupne izjave o zakonodajnih prednostnih nalogah EU in *SE ZAVEZUJE*, da bo izvajanje ciljev trajnostnega razvoja ustrezno upoštevano v rednem dialogu s Komisijo, pred sprejetjem njenega letnega delovnega programa, na podlagi najnovejšega poročila Eurostata o spremljanju.
25. *SE ZAVEZUJE*, da bo analiziral izbrane zakonodajne predloge iz letnega delovnega programa Komisije, ki najbolj vplivajo na cilje trajnostnega razvoja, in bo posebno pozornost namenil tistim, ki kažejo na zmerne ali negativne trende. Da bi Svet lažje preučil analizo Komisije, jo *POZIVA*, naj predstavi, na kakšen način so bili z ocenami učinka, priloženimi izbranim zakonodajnim predlogom, vključeni cilji trajnostnega razvoja v skladu z revizijo okvira politike za boljše pravno urejanje iz leta 2021. Glede na ocene učinka *SE ZAVEZUJE*, da bo v pisnem priporočilu za ustrezna telesa Sveta objavil analizo posameznih predlogov in njihovih učinkov na cilje trajnostnega razvoja.

26. *PRIZNAVA*, da je okvir evropskega semestra za usklajevanje in nadzor ekonomskih in socialnih politik pomembno orodje za usklajevanje notranjih politik z Agendo 2030, zato *POZIVA* Komisijo, naj razmisli o vmesni oceni tega procesa kot prispevku k celostnemu, strateškemu, ambicioznemu in celovitemu pristopu EU k izvajanju Agende 2030. Nadalje *PRIZNAVA* pomen vnaprejšnjih orodij, kot so metode predvidevanja, ki bi jih bilo treba postopoma izboljšati, da bi se lahko odzivali izzive in zastoje pri izvajanju Agende 2030.

ZA OKREPITEV VSEDRUŽBENEGA PRISTOPA K IZVAJANJU SVET EVROPSKE UNIJE

27. *POUDARJA*, da je izvajanje Agende 2030 skupna odgovornost, ki zahteva vsedružben pristop in temelji na človekovih pravicah, pri čemer je treba zagotoviti, da nihče ne bo zapostavljen in da se najprej doseže tiste, ki so najbolj oddaljeni, ter zato *PRIZNAVA*, da je treba okrepiti sodelovanje med Svetom in deležniki pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja, da bi izboljšali enotnost in prepoznavnost skupnih prizadevanj za pospešitev izvajanja agende za trajnostni razvoj do leta 2030.
28. V zvezi s tem *POZIVA* Komisijo, naj ponovno vzpostavi namensko stalno posvetovalno platformo, ki bo v delo EU v zvezi s cilji trajnostnega razvoja vključila, tako na ravni EU kot na svetovni ravni, številne deležnike z vključujočim in reprezentativnim članstvom, da bi olajšali vsedružben pristop ter s tem okrepili ukrepanje in uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja. *PREDLAGA*, da se takšna platforma vključi v spremljanje izvajanja ciljev trajnostnega razvoja na ravni EU in v prihodnje prostovoljne preglede EU v okviru političnega foruma na visoki ravni za trajnostni razvoj. *POZIVA* Komisijo, naj predstavi in uporabi izkušnje, pridobljene v okviru prejšnje večdeležniške platforme.
29. *PRIZNAVA* pomen spodbujanja izmenjave informacij in vzajemnega učenja med državami članicami, tudi v okviru obstoječih mrež, instrumentov in izkustvenih skupnosti, tudi zato, da se omogoči oblikovanje zavezništov in izboljšanje skupnih ukrepov za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja.

30. *POUDARJA* pomen tesnega sodelovanja v Svetu, zlasti v posebnih cikličnih procesih, kot je priprava ključnih političnih sporočil pred vsakim letnim političnim forumom na visoki ravni. *PREDLAGA*, da se v začetku pomladi doseže dogovor o ključnih političnih sporočilih, da bi jih akterji EU lahko prostovoljno uporabljali v nizu dogodkov pred vsakim letnim forumom na visoki ravni za trajnostni razvoj. Poleg tega *PREDLAGA*, naj Svet odobri ključna politična sporočila.
-